

๓๐ ๓.๔. ๒๕๔๙

สภาพการบริหารจัดการตามหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต ๑

อรพิน ไชยวิหาร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

ISBN 974-9912-66-7

สำนักวิทยบริการและสนับสนุนการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

คณะกรรมการที่ปรึกษา และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควร
ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

 ประธานกรรมการที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงจันทร์ เดียววิໄລ)

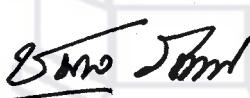
 กรรมการที่ปรึกษา
(ดร. วีไลลักษณ์ จันวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

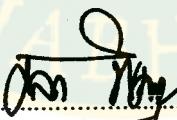
 ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมาน พูแสง)

 กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงจันทร์ เดียววิໄລ)

 กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ดร. วีไลลักษณ์ จันวงศ์)

 กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(นายชุมพล รัตน์เลิศลับ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

 อธิการบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เล็ก แสงมีอานุภาพ)

๑๗/๙.๑/๖๗

เลขทะเบียน R0000000004498

เล่มที่ ๘๙ ฉบับที่ ๒

371.2
เลขหน้า ๑ ๑๗ ส

เข้าวันที่ ๒๗ / พ.ย. / ๔๙.

ประกาศคุณปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงจันทร์ เดียววิໄລ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.วีไลลักษณ์ จันวงศ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมาน พูแสง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต ๑ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน และ ขอขอบคุณ อาจารย์จตุพร จันทร์มา ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ คณาจารย์ สาขาวิชาระบบที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางทุกท่าน ที่ได้ ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ แนวคิด และประสบการณ์ ด้านการบริหารการศึกษาให้กับผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต ๑ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ ซึ่งทำให้งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยดี

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเด่อพระคุณ นิตา – มารดา และ ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยทุกท่าน รวมทั้งครอบครัวไทยโวหารที่ให้การสนับสนุน และ ให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

อรพิน ไทยโวหาร

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

หัวข้อวิทยานิพนธ์ :

สภาพการบริหารจัดการตามหลักสูตรสถานศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ลำปาง เขต 1

ผู้วิจัย :

นางอรพิน ไชยวิหาร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษา :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงจันทร์ เดี่ยววิໄລ ประ찬กรรมการ
ดร. วีไลลักษณ์ จันวงศ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาพการบริหารจัดการตามหลักสูตรสถานศึกษา
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 ใน 4 ด้าน กล่าวคือ⁽¹⁾
(1) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา (การใช้หลักสูตร) (2) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามผล
การใช้หลักสูตรสถานศึกษา (3) ด้านการสรุปผลดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา (4) ด้านการปรับปรุง
พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้ง ศึกษาปัญหา ข้อเสนอแนะ ในการบริหารจัดการตามหลักสูตร
สถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยวิธีการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างครุผู้สอน จำนวน 291 คน
เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และ ความถี่

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวม มีการปฏิบัติ
อยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน โดยมีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร
สถานศึกษา (การใช้หลักสูตร) รองลงมา คือ ด้านการสรุปผลดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และ
ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยปัญหาที่พบ คือ การดำเนินการนิเทศ
ไม่ต่อเนื่อง ไม่สม่ำเสมอ ไม่ได้ดำเนินการเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งไม่มีการนำผลการนิเทศมาปรับปรุง
ในด้านการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมของชุมชน และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการบริหารจัดการ
หลักสูตรสถานศึกษายังมีน้อย เนื่องจากการขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการบริหารจัดการหลักสูตร
สถานศึกษา การประชุม อบรม สัมมนา การประสานงาน การประชาสัมพันธ์ มีการรายงานผลต่อ
สาธารณะ ค่อนข้างน้อย ตั้งนี้ จึงควรเปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีส่วนร่วมใน
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้มากขึ้นในทุกด้าน

Thesis Title : The State of School Curriculum Management of the Educational Institutes Attached to the Office of Lampang Educational Service Area 1

Author : Mrs. Orapin Chaiwoharn

Master of Education : Educational Administration

Thesis Committee : Asst. Prof. Dr. Duangchan Diowvilai Chairman
Dr. Vilailuk Chanwong Member

Abstract

This study was aimed to investigate the stage of school curriculum management of the educational institutes attached to the office of Lampang Educational Service Area 1 in 4 aspects namely; (1) school curriculum implementation; (2) supervision-monitoring-follow-up; (3) school curriculum implementation result, and (4) school curriculum improvement. However, the problems and suggestions of the school curriculum implementation were the aim also. The studied sample comprised 291 classroom teachers. The questionnaire was used as a mean to collect the needed data. The collected data were analyzed through the application of percentage, mean, standard deviation and frequency,

The major findings could be summarized that the school curriculum implementation of all 4 aspects were rated at a high level. Regarding the implementation of each aspect, the school curriculum implementation results, supervision-monitoring-follow-up, were rated at a high level in descending order. For the school curriculum implementation problems, it was found that lack of continually supervision, lack of written document, lack of using the supervisory results for curriculum management improvement, lack of community and stakeholder participation in school curriculum management, lack of the meeting, training, seminar, co-ordination, public relation and public informing were indicated. To sum-up, the opportunity for community and stakeholder to participate in school curriculum management should be provided.

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
	ความสำคัญของการวิจัย.....	4
	ขอบเขตของการวิจัย.....	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
	การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา.....	6
	องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา.....	11
	บทบาทของผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา.....	25
	ผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา.....	33
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
	การกำหนดประชากร.....	56
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
	วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	58
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	59

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	60
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1	62
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และข้อเสนอแนะที่สำคัญในการบริหาร จัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1	68
5 สรุป อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ	70
สรุปผลการวิจัย	71
การอภิปรายผล	74
ข้อเสนอแนะ	79
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	85
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือการวิจัย	86
หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ในการวิจัย	87
หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูล	88
หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	89
แบบสอบถามการวิจัย	90
ประวัติย่อของผู้วิจัย	97

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตารางแสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
2 ตารางแสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	60
3 ตารางแสดงคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารจัดการตาม หลักสูตรสถานศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลำปาง เขต 1.....	62
4 ตารางแสดงคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา (การใช้หลักสูตร)	63
5 ตารางแสดงคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามผล การใช้หลักสูตรสถานศึกษา.....	64
6 ตารางแสดงคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการสรุปผลการดำเนินการใช้ หลักสูตรสถานศึกษา.....	66
7 ตารางแสดงคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	67

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบที่

หน้า

1	แผนภูมิแสดงการกิจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา.....	21
2	แผนภูมิแสดงการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา.....	22
3	แผนภูมิองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา.....	23
4	แผนภูมิแสดงระบบหลักสูตร.....	34
5	แผนภูมิแสดงวัฏจักรของการพัฒนาหลักสูตร.....	50
6	แผนภูมิแสดงขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา.....	52

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ